बुद्धवस्से २५६८,
छट्ठो एप्रिल द्विसहस्स-छब्बीसति

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स
RNI क्रमांक - MHMUL/25/A1620

२० एप्रिल २०२६
संपूर्ण महाराष्ट्रातून वितरित

परिवर्तनाचं पहिलं पाऊल" "परिवत्तनस्स पठमो पादो "

त्रिपिटक वार्ता

वर्ष १ ले, अंक ४०
पृष्ठे ४, मूल्य १०

साप्ताहिक

"पालि भाषेचे पुनरुज्जीवन आणि धम्म प्रचार प्रसारासाठी समर्पित" |

📢 भव्य भूमिपूजन सोहळा – इंटरनॅशनल मेडिटेशन सेंटर धम्मयान एज्युकेशनल अँड चॅरिटेबल ट्रस्टच्या वतीने उभारण्यात येणाऱ्या इंटरनॅशनल मेडिटेशन सेंटरच्या भव्य भूमिपूजन सोहळ्याचे आयोजन दि. १९ एप्रिल २०२६ रोजी छत्रपती संभाजीनगर येथे उत्साहात पार पडले.

या पवित्र आणि ऐतिहासिक प्रसंगी डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर यांच्या महान विचारांची प्रेरणा सर्वांना मिळाली. त्यांच्या धम्म, समता आणि मानवतेच्या तत्त्वांनी या उपक्रमाला दिशा दिली असून, जणू त्यांच्या विचारांनीच या कार्याला मार्गदर्शन केले, अशी भावना भीमराव आंबेडकर साहेबांनी आपले मत व्यक्त केले तसेच हे मेडिटेशन सेंटर भविष्यात ध्यान, बौद्ध धम्म प्रचार आणि समाजकल्याणासाठी एक महत्त्वपूर्ण केंद्र ठरेल, असा विश्वास यावेळी व्यक्त करण्यात आला.

जागतिक आव्हानांवर मात करण्यासाठी बुद्धांचे विचार हाच मार्ग - ॲंटोनियो गुटेरेस संयुक्त राष्ट्र (न्यूयॉर्क): आजच्या अशांत आणि हिंसक जगाला शांततेच्या मार्गावर नेण्यासाठी भगवान बुद्धांची शिकवण अत्यंत महत्त्वाची असल्याचे प्रतिपादन संयुक्त राष्ट्रांचे सरचिटणीस ॲंटोनियो गुटेरेस यांनी केले आहे. नवव्या 'जागतिक बौद्ध शिखर परिषदे'ला (Ninth Buddhist Summit) पाठवलेल्या विशेष संदेशात त्यांनी हे विचार व्यक्त केले.

बुद्धांचे विचार: एक मार्गदर्शक प्रकाश गुटेरेस यांनी आपल्या संदेशात म्हटले आहे की, "आजचे जग विभागलेले आणि हिंसाचाराने ग्रालेले आहे. अशा काळात बुद्धांनी दिलेली अहिंसा, करुणा आणि सेवाभावाची शिकवण आपल्याला शाश्वत भविष्याकडे नेणारा प्रकाश दाखवते." लुंबिनी भेटीच्या आठवणींना उजाळा - २०२३ मध्ये नेपाळमधील बुद्धांचे जन्मस्थान असलेल्या लुंबिनी येथील आपल्या भेटीचा उल्लेख करताना गुटेरेस म्हणाले की,

त्या भेटीमुळे त्यांचा हा विश्वास अधिक दृढ झाला आहे की, मानवी कुटुंबातील मतभेद मिटवण्यासाठी आणि जागतिक आव्हाने सोडवण्यासाठी बुद्धांचा संदेश प्रभावी ठरू शकतो.

संदेशातील प्रमुख मुद्दे:

जागतिक एकता: जर आपण संस्कृती, खंड आणि धर्मांच्या सीमा ओलांडून 'एक' होऊन काम केले, तरच जागतिक शांतता आणि विकास शक्य आहे.

पर्यावरण रक्षण: राहण्यायोग्य पृथ्वी आणि शाश्वत भविष्यासाठी बुद्धांच्या शिकवणीचे पालन करणे आवश्यक आहे.

संयुक्त राष्ट्रांचा पाठिंबा: गुटेरेस यांनी संयुक्त राष्ट्रांच्या वतीने या शिखर परिषदेला शुभेच्छा दिल्या आणि या परिषदेतून विधायक चर्चा होईल, अशी आशा व्यक्त केली.

"शांतता, विकास आणि सुरक्षित ग्रह केवळ तेव्हाच शक्य आहे, जेव्हा आपण बुद्धांच्या आवाहनानुसार एकत्र येऊन कार्य करू."
— ॲंटोनियो गुटेरेस, सरचिटणीस, संयुक्त राष्ट्रे.

ही शिखर परिषद जागतिक शांततेसाठी एक महत्त्वाचे पाऊल मानली जात असून, जगभरातील बौद्ध अनुयायी आणि विचारवंत यात सहभागी होत आहेत.

त्रिपिटक वार्ता साप्ताहिक ✍️ परामर्शदाता मंडळ - प्रा. (डॉ.) प्रफुल्ल गडपाल, प्रा.डॉ.धम्मदीप वानखेडे, डॉ. कीर्तिराज लोणारे, प्रा. विजय मोहिते. संपादकीय मंडळ अमित मेधावी, प्रा. रितेश ओव्हाळ, आयु. सतीश पवार, आयु. स्वातीताई गायकवाड, प्रा.डॉ.जयकर गायकवाड

बुद्ध आणि आधुनिक राजकारण: सत्ता, नैतिकता आणि समतेचा मार्ग

आजच्या धकाधकीच्या आणि सत्तास्पर्धेने व्यापलेल्या जागतिक राजकारणात जेव्हा आपण 'शांतता' आणि 'न्याय' या शब्दांचा उच्चार करतो, तेव्हा अडीच हजार वर्षांपूर्वीचे बुद्धांचे विचार आजही तितकेच मार्गदर्शक ठरतात. बुद्ध केवळ एक आध्यात्मिक गुरू नव्हते, तर ते एक महान सामाजिक क्रांतीकारक आणि राजकीय तत्ववेत्तेही होते. सत्तेचे स्वरूप आणि नैतिकता बौद्ध दर्शनानुसार, राजकारण हे केवळ सत्ता मिळवण्याचे साधन नसून ते लोककल्याणाचे माध्यम असायला हवे. बुद्धांनी मांडलेली 'धम्मचक्र प्रवर्तन' ही संकल्पना केवळ धार्मिक नव्हती, तर ती एका न्याय्य शासनव्यवस्थेची पायाभरणी होती. त्यांच्या मते, ज्या सत्तेला नैतिकतेचा (धम्माचा) आधार नाही, ती सत्ता हुकूमशाहीकडे झुकते. अपरिग्रह आणि राज्यकारभार: राज्यकर्त्यांनी संपत्तीचा लोभ धरू नये, हा बुद्धांचा विचार आजच्या भ्रष्टाचारग्रस्त राजकारणावर मोठे भाष्य करतो.

समानता: बुद्धांनी संघात सर्वांना समान स्थान दिले. हाच विचार आधुनिक लोकशाहीचा मूळ आधार आहे—मग तो लिंगभेद असो वा जातीभेद, बुद्धांनी तो नाकारला.

लोकशाहीची जननी: गणराज्य पद्धत

अनेकांना असे वाटते की लोकशाही ही पाश्चात्य संकल्पना आहे, परंतु बुद्धांच्या काळातील 'शाक्य' आणि 'लिच्छवी' यांसारख्या गणराज्यांमध्ये लोकशाहीची बीजे रोवली गेली होती. संघामध्ये निर्णय घेताना वापरली जाणारी 'मतदान पद्धती' आणि 'बहुमताचा आदर' ही आजच्या संसदेच्या कामकाजाची पूर्वसूरी आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी भारतीय संविधानाची निर्मिती करताना बुद्धांच्या याच समतावादी आणि लोकशाहीवादी विचारांचा पाया रचला. त्यांनी स्पष्टपणे म्हटले होते की, माझ्या राजकीय तत्वज्ञानाचे मूळ बुद्धांच्या शिकवणीत आहे. आजच्या काळातील प्रासंगिकता आज जग जेव्हा युद्ध, द्वेष आणि टोकाच्या राष्ट्रवादाने होरपळत आहे, तेव्हा बुद्धांचा 'मध्यम मार्ग' अत्यंत महत्त्वाचा ठरतो. हिंसेचा त्याग: राजकीय उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी होणारा हिंसेचा वापर हा मानवाचा पराभव आहे.

करुणा: राजकारणात केवळ तर्क असून चालत नाही, तर शोषितांविषयी करुणा असणे गरजेचे आहे.

संवाद: संघर्षापेक्षा संवादातून प्रश्न सोडवण्यावर बुद्धांचा भर होता.

निष्कर्ष बुद्धांचा राजकीय विचार हा केवळ सिद्धांतापुरता मर्यादित नाही. तो 'बहुजन हिताय, बहुजन सुखाय' या सूत्रावर आधारित आहे. जर आजच्या राजकारण्यांनी सत्तेच्या हव्यासाऐवजी बुद्धांच्या प्रज्ञा, शील आणि करुणेचा स्वीकार केला, तर एक खऱ्या अर्थाने कल्याणकारी राज्य (Welfare State) निर्माण होऊ शकेल. बुद्ध हे केवळ भूतकाळातील स्मृती नाहीत, तर ते भविष्यातील आदर्श राजकारणाची गरज आहेत.

UGC NET PALI प्रश्नमंजूषा

अरियपरियेसन सुत्त: वस्तुनिष्ठ प्रश्न (MCQS)

1. 'अरियपरियेसन' शब्द का शाब्दिक अर्थ क्या है?
अ) सांसारिक सुखों की खोज ब) आर्य खोज (श्रेष्ठ खोज) स) वनों की खोज द) शिष्यों की खोज

2. इस सुत्त में बुद्ध ने कितने प्रकार की 'खोज' (पर्येषण) का वर्णन किया है? अ) एक ब) दो स) तीन द) चार

3. बुद्ध के अनुसार 'अनार्य पर्येषण' क्या है?
अ) मोक्ष की इच्छा करना ब) जन्म-मृत्यु के अधीन वस्तुओं में सुख ढूंढना स) ध्यान करना द) धर्म प्रचार

4. गृहत्याग के बाद सिद्धार्थ गौतम सबसे पहले किस गुरु के पास गए थे?
अ) उद्रक रामपुत्र ब) आलार कालाम स) कोंडन्य द) मक्खलि गोसाल

5. आलार कालाम ने सिद्धार्थ को किस ध्यान अवस्था तक पहुँचाया था?
अ) आकाशानन्त्यायतन ब) विज्ञानानन्त्यायतन स) आकिंचन्यायतन द) नैवसंज्ञानासंज्ञायतन

6. बुद्ध ने ज्ञान प्राप्ति के बाद सबसे पहले किसे उपदेश देने का विचार किया था?
अ) राजा शुद्धोधन ब) पुराने गुरुओं (आलार व उद्रक) स) यशोधरा द) पाँच भिक्षुओं

7. ज्ञान प्राप्ति के बाद बुद्ध को उपदेश देने के लिए किसने विनती की थी?
अ) मार ब) आनंद स) ब्रह्मा सहम्पति द) सम्राट अशोक

8. बुद्ध ने अपना पहला उपदेश कहाँ दिया था? अ) लुम्बिनी ब) कुशीनगर स) सारनाथ (इसिपत्तन) द) बोधगया

9. इस सुत्त में काम-गुणों (इंद्रिय सुखों) की तुलना किससे की गई है?
अ) अमृत से ब) मृग-पाश (जाल) से स) बहती नदी से द) बादलों से

10. निर्वाण के लिए इस सुत्त में किस विशेषण का प्रयोग किया गया है?
अ) अनित्य ब) अजर और अमर (अजरामरण) स) सगुण द) दुखमय

उत्तर तालिका (ANSWER KEY):
1-ब, 2-ब, 3-ब, 4-ब, 5-स, 6-ब, 7-स, 8-स, 9-ब, 10-ब

मूगपक्ख जातक कथा

पूर्वी काशी देशात एक धर्मप्रिय राजा राज्य करत होता. त्याला अनेक वर्षांनी एक सुंदर मुलगा झाला. संपूर्ण राज्यात आनंद साजरा झाला. त्या राजपुत्राचे नाव तेमिय ठेवण्यात आले. परंतु बालपणापासूनच तेमिय एक विचित्र वागणूक करत होता. तो बोलत नसे, चालत नसे, आणि जणू काही मूक व अपंग आहे असे भासवत असे. राजा आणि राणी यामुळे खूप दु:खी झाले. त्यांनी अनेक वैद्य, पुजारी आणि ज्ञानी लोकांना बोलावले, पण कोणीही त्याला बरा करू शकले नाही.

हळूहळू राजाला वाटू लागले की हा मुलगा भविष्यात राज्य चालवू शकणार नाही. शेवटी मंत्र्यांच्या सल्ल्याने राजाने कठोर निर्णय घेतला. त्याने आपल्या सारथ्याला सांगितले की, राजपुत्राला जंगलात घेऊन जाऊन जमिनीत गाडून टाकावे. हा आदेश ऐकून सारथी मनाने खूप व्यथित झाला, पण राजाच्या आज्ञेप्रमाणे त्याने तेमियाला रथात बसवून जंगलात नेले.

जंगलात जाऊन सारथी जेव्हा खड्डा खणू लागला, तेव्हा अचानक एक चमत्कार घडला. तेमिय उठून उभा राहिला आणि बोलू लागला. तो म्हणाला, “मी ना मूक आहे, ना अपंग आहे. तू अधर्म करू नकोस.” हे ऐकून सारथी थक्क झाला. त्याने तेमियाला विचारले की, “तू इतकी वर्षे असा का वागत होतास?” तेमिय शांतपणे म्हणाला, “मला माझा पूर्वजन्म आठवतो. त्या जन्मात मी राजा होतो, पण मी अन्याय आणि हिंसा केली. त्यामुळे मला मृत्यूनंतर नरकात भीषण दु:ख भोगावे लागले. त्या अनुभवामुळे मला समजले की सत्ता, धन आणि अहंकार हे दु:खाचे कारण आहेत. म्हणूनच या जन्मात मी पुन्हा राजा होऊ नये म्हणून मी मूक आणि अपंग असल्याचे नाटक करत होतो.” तेमिय पुढे म्हणाला, “जीवनात खरे सुख धम्मात आहे. जो मित्रांचा विश्वासघात करत नाही, जो सत्य आणि धर्माचा मार्ग धरतो, तोच खरा सुखी होतो. राज्य, संपत्ती आणि भोग हे क्षणभंगुर आहेत.” त्याच्या या विचारांनी सारथ्याचे मन बदलले. त्याने तेमियाला परत राजवाड्यात नेण्याचा विचार केला. सारथी राजाकडे परत जाऊन सर्व घटना सांगतो. हे ऐकून राजा, राणी आणि सर्व लोक आश्चर्यचकित झाले. ते सर्व जंगलात तेमियाला भेटायला गेले. राजाने तेमियाला विनंती केली, “तू परत ये आणि राज्य सांभाळ.”

पण तेमिय म्हणाला, “मला राज्य नको आहे. मला संसारातून मुक्ती हवी आहे. मी संन्यास घेऊन धर्ममार्गाने चालणार आहे.” शेवटी तेमियाने राजसुखाचा त्याग करून संन्यास स्वीकारला. त्याने साधे जीवन जगत ध्यान आणि धम्माचा मार्ग स्वीकारला. त्याच्या या त्यागामुळे अनेक लोक प्रेरित झाले आणि त्यांनीही धर्माचा मार्ग धरला.

👉 या कथेचा संदेश असा आहे की:

वाईट कर्माचे फळ भोगावेच लागते. सत्ता, पैसा आणि सुख हे कायमचे नसते. खरे सुख आणि शांती धम्मात आणि सदाचारात आहे. जो सत्य, मैत्री आणि धर्म पाळतो, तोच खरा आनंदी होतो.

सुभाषित

इत्थिमिस्से कुतो सीलं,
मंसभक्खे कुतो दया।
सुरापाने कुतो सच्चं,
महालोभे कुतो हिरी।
महातन्दे कुतो सिप्पं,
महाकोधे कुतो धनं॥

जो निरंतर कामवासना या पराई स्त्री के मोह में रहता है, उसके पास चरित्र कहाँ से होगा? (अर्थ: वासना व्यक्ति के नैतिक मूल्यों और शील को नष्ट कर देती है।)

जो केवल मांस भक्षण के लिए प्राणियों की हत्या करता है (या क्रूर व्यवहार करता है), उसके पास दया कहाँ से होगी? (अर्थ: स्वाद के लिए हिंसा करने वाले के मन में करुणा का वास नहीं हो सकता।)

जो मद्यपान (नशा) करता है, उसके पास सत्य कहाँ से होगा? (अर्थ: नशे की स्थिति में व्यक्ति विवेक खो देता है और झूठ का सहारा लेने लगता है।)

जिसके भीतर अत्यधिक लोभ (लालच) है, उसके पास लज्जा (नैतिक संकोच) कहाँ से होगी? (अर्थ: लालची व्यक्ति अपने स्वार्थ के लिए मान-मर्यादा और लोक-लाज सब त्याग देता है।)

जो अत्यंत आलसी है, उसे कोई कला या कौशल (हुनर) कैसे प्राप्त होगा? (अर्थ: बिना परिश्रम और निरंतर अभ्यास के विद्या या कौशल हासिल करना असंभव है।)

जिसके पास अत्यधिक क्रोध है, उसके पास लक्ष्मी (धन-संपत्ति) कैसे टिकेगी? (अर्थ: क्रोध व्यक्ति के संबंधों और निर्णय लेने की क्षमता को बिगाड़ देता है, जिससे आर्थिक और सामाजिक हानि होती है।)

त्रिपिटक वार्ता — TRIPITAK VARTA

📞 सदस्यता घेण्यासाठी संपर्क करा: 9139509355 ✍️ आपले लेखन प्रकाशित करण्याची उत्तम संधी!

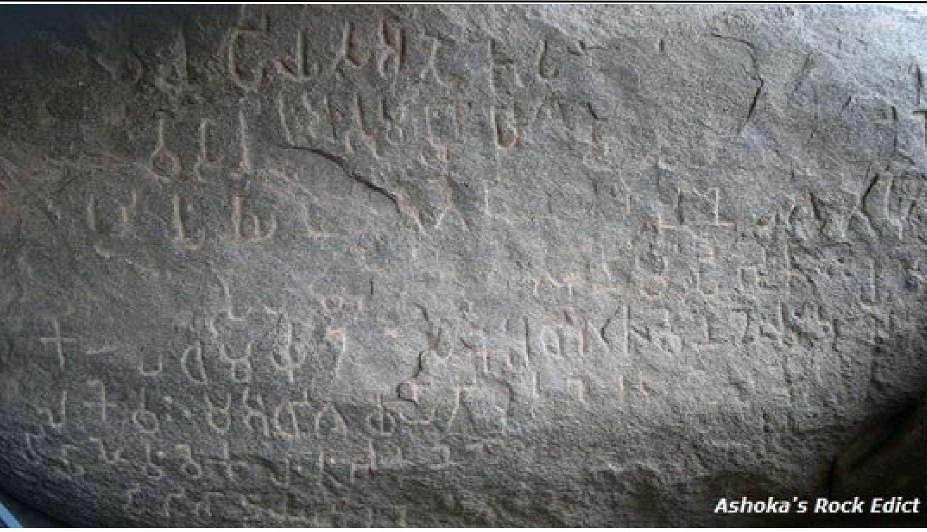

Ashoka's Rock Edict

शिलालेख क्रमांक ५ (Rock Edict V) –

सम्राट अशोक महान यांचा शिलालेख क्रमांक ५ हा त्यांच्या धम्मनीतीचा अत्यंत महत्त्वाचा भाग आहे. या शिलालेखामध्ये अशोकाने आपल्या राज्यकारभारात दयाळूपणा, न्याय आणि मानवता कशी अंमलात आणली हे स्पष्ट केले आहे. हा शिलालेख केवळ राजकीय धोरण नसून एक नैतिक मार्गदर्शन आहे. या शिलालेखातील सर्वात महत्त्वाची बाब म्हणजे "धम्म महामात्र" या अधिकाऱ्यांची नेमणूक. अशोकाने हे विशेष अधिकारी समाजातील सर्व घटकांच्या कल्याणासाठी नेमले होते. त्यांचे कार्य फक्त प्रशासन पाहणे नव्हते, तर लोकांमध्ये सदाचार, दया, सहिष्णुता आणि नैतिकता वाढवणे होते. हे अधिकारी ब्राह्मण, श्रमण, वृद्ध, स्त्रिया, गरीब अशा सर्व समाजघटकांची काळजी घेत असत. यामुळे अशोकाचे राज्य केवळ कायद्यावर आधारित न राहता धर्म आणि नैतिकतेवर आधारित झाले.

या शिलालेखात अशोकाने कैद्यांप्रती दयाळूपणा दाखवण्यावर विशेष भर दिला आहे. त्याच्या मते, कैद्यांना केवळ शिक्षा देणे पुरेसे नाही, तर त्यांना सुधारण्याची संधी देणे आवश्यक आहे. त्यामुळे काही कैद्यांना सुट देणे, शिक्षा कमी करणे यासारख्या उपाययोजना करण्यात आल्या.

अशोकाचा हा विचार अत्यंत आधुनिक आहे, कारण आजच्या न्यायव्यवस्थेतही reformative justice (सुधारणात्मक न्याय) या तत्त्वाला महत्त्व दिले जाते. तसेच, अशोकाने या शिलालेखात सर्व प्राणिमात्रांप्रती करुणा ठेवण्याचा संदेश दिला आहे. त्याच्या धम्मात केवळ माणसांचा नव्हे तर सर्व जीवांचा विचार केला जातो. प्राण्यांच्या संरक्षणावर भर देणे, त्यांची अनावश्यक हत्या टाळणे आणि निसर्गाशी सुसंवाद राखणे हे त्याचे उद्दिष्ट होते. हा विचार आजच्या पर्यावरणीय दृष्टिकोनाशी सुसंगत आहे.

या शिलालेखाद्वारे अशोकाने समाजात न्याय आणि समता प्रस्थापित करण्याचा प्रयत्न केला. समाजातील दुर्बल घटकांना संरक्षण देणे, सर्वांना समान वागणूक देणे आणि भेदभाव कमी करणे यावर त्याने भर दिला. धम्म महामात्रांद्वारे लोकांमध्ये सहकार्य, प्रेम आणि आदर वाढवण्याचा प्रयत्न केला गेला.

एकूणच, शिलालेख क्रमांक ५ मध्ये अशोकाने प्रशासनात मानवी मूल्ये रुजवली. त्याने राज्यकारभाराला केवळ सत्ता न ठेवता सेवा आणि कल्याणाचे माध्यम बनवले.

🪷 मुख्य संदेश:

👉 "सर्वांशी दया आणि न्यायाने वागणे हाच खरा धम्म आहे."

सदर:

चला पालि शिकूया (भाग १)

विषय: पालि वर्णमाला आणि सोपे शब्दसंग्रह

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स। पालि ही केवळ एक प्राचीन भाषा नसून ती तथागत बुद्धांच्या धम्माची आणि भारतीय संस्कृतीची जननी आहे. हे सदर आपण अत्यंत सोप्या पद्धतीने, कोणत्याही क्लिष्ट व्याकरणाशिवाय सुरू करत आहोत.

१. पालि वर्णमाला (Pali Alphabet)

पालि भाषेत एकूण ४१ वर्ण आहेत. यात मराठीप्रमाणे 'ऋ', 'ऌ', 'ऐ' आणि 'औ' हे स्वर नसतात.

स्वर (८): अ, आ, इ, ई, उ, ऊ, ए, ओ.

व्यंजन (३३): क, ख, ग, घ, ङ च, छ, ज, झ, ञ ट, ठ, ड, ढ, ण त, थ, द, ध, न प, फ, ब, भ, म य, र, ल, व, स, ह, ळ, अं (निग्गहीत)

(विशेष टीप: पालिमध्ये 'श' आणि 'ष' नसतो, त्याऐवजी फक्त 'स' वापरला जातो.)

. दैनंदिन शब्दसंग्रह (Daily Vocabulary)सुरुवातीला आपण आपल्या परिचयाचे काही पालि शब्द पाहूया:

उदाहरणे:

अहं = मी

त्वं = तू

सो = तो

सा = ती

ते = ते / ते लोक

बुद्धो = बुद्ध

पुरिसो = मनुष्य

गामो = गाव

पाणं = पाणी

धम्मो = धर्म

३. सोपी वाक्यरचना

चला, आता छोटे संवाद कसे करायचे ते पाहूया 👇

👉 तुम्हं नामं किम्?

➡️ तुझे नाव काय आहे?

👉 मम नामं सतीसो।

➡️ माझे नाव सतीश आहे।

👉 त्वं कुतो आगच्छसि?

➡️ तू कोठून येत आहेस?

👉 अहं नासिकतो आगच्छामि।

➡️ मी नाशिकहून येत आहे।

हे साप्ताहिक मालक, संपादक व प्रकाशक – अनिल आनंदा सुरडकर | यांनी मुद्रक –तुषार श्रीराम खानविलकर मुद्रण : Siddhakala Print Solution LLP, पत्ता : सेक्टर ७, घनसोली, सहावा मजला, फ्लॅट क्र. C-601, प्लॉट क्र. 24/25, अरीहंत ऋद्धी सिद्धी CHS Ltd., घनसोली, नवी मुंबई, जिल्हा ठाणे – 400710, महाराष्ट्र. येथे छापून | प्रकाशन पत्ता – हाउस नं. 2, बिल्डिंग नं. ५, सर्वे नं. 08, सातववाडी, हडपसर, पुणे – 411028 , येथून प्रकाशित केले RNI.No – MHMUL/25/A1620 | mo.No : +91 8805118839 / सर्व कायदेशीर बाबी पुणे न्याय क्षेत्रात येतील | "या अंकात प्रसिद्ध झालेले बातम्या व लेख या मधून व्यक्त झालेल्या मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही."